

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ НАУКИ І ОСВІТИ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОНОМІКИ І МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
ХАРКІВСЬКА ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА ПАЛАТА
ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРЧУВАННЯ ТА ТОРГІВЛІ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ
РЕСТОРАННОГО, ГОТЕЛЬНОГО
ТА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ
СВІТОВОЇ ІНТЕГРАЦІЇ:
ДОСЯГНЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

*Тези доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої 50-річчю заснування
Харківського державного університету
харчування та торгівлі
й 10-річчю запровадження в Україні спеціальності
«Готельно-ресторанна справа»*

21 вересня 2017 р.

Харків
ХДУХТ
2017

УДК 640.432 : 339.924
ББК 65.431.14

Редакційна колегія:

О.І. Черевко, д.т.н., проф. (відпов. редактор); *В.М. Михайлов*, д.т.н., проф. (заст. відпов. редактора); *А.Л. Фоцан*, к.т.н., доц. (заст. відпов. редактора); *А.П. Грінько*, д.е.н., проф. (заст. відпов. редактора); *Аббасбейлі Гюльніса Агагулу кизи*, к.т.н., доц.; *О.А. Абенова*, к.п.н.; *Алірзасв Алі Гамбаралі огли*, д.е.н., проф.; *Ананідзе Джемал*, проф.; *Т.М. Афоніна*, керівник відділу організаційно-інформаційної роботи; *Н.Ю. Балацька*, к.т.н., доц.; *Дідманідзе Ібраїм*, проф.; *Л.П. Малюк*, д.т.н., проф.; *Є.П. Пивоваров*, д.т.н., проф.; *М.О. Середенко*, керівник видавничого відділу; *М.Л. Серік*, к.т.н., доц.; *О.Г. Терешкін*, д.т.н., проф.; *О.О. Труш*, заст. директора Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації; *Умірзаков Самажан Інтикбайович*, д.е.н., проф.; *М.В. Чорна*, д.е.н., проф.

*Рекомендовано до видання вченою радою ХДУХТ,
протокол № 16 від 03.07.17 р.*

Актуальні проблеми розвитку ресторанного, готельного та туристичного бізнесу в умовах світової інтеграції: досягнення та перспективи : Міжнародна науково-практична конференція, присвячена 50-річчю заснування Харківського державного університету харчування та торгівлі й 10-річчю запровадження в Україні спеціальності «Готельно-ресторанна справа, 21 вересня 2017 р. : [тези] / редкол. : О. І. Черевко [та ін.]. – Харків : ХДУХТ, 2017. – 231, [XXVI] с.

ISBN

Збірник містить тези доповідей із сучасних тенденцій та стратегій розвитку готельно-ресторанного бізнесу та туризму в умовах глобалізації, інноваційних аспектів розвитку харчових технологій та обладнання для готельно-ресторанного бізнесу, а також розглянуто питання економіки та управління в умовах глобалізації.

Збірник розраховано на наукових і практичних працівників, викладачів вищої школи, аспірантів, магістрантів і студентів вищих навчальних закладів, що здійснюють підготовку фахівців для харчової та переробної промисловості, торгівлі, ресторанного, готельного та туристичного господарства, економіки та підприємництва.

УДК 640.432 : 339.924
ББК 65.431.14

Видається в авторській редакції

© Харківський державний університет
харчування та торгівлі, 2017

ISBN

6. Про роботу готелів в Україні на кінець 2009 року на офіційному сайті Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

7. Про систему оподаткування туристських фірм в Україні на офіційному сайті Державної служби курортів та туризму [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua>.

В.О. Козуб, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

Л.М. Бондаренко, канд. екон. наук, доц. (*ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Харків*)

ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

У сучасних умовах господарювання помітно простежується залежність економічного розвитку держави від ступеня і масштабу використання інновацій. Завдяки глобалізації, появі нових технологій, методів управління, розширенню асортименту готельних послуг зростає необхідність у залученні іноземних та вітчизняних інвестицій у готельний бізнес. Інноваційна діяльність закладів готельного господарства нерозривно пов'язана з інвестиційним розвитком, тобто відбувається безперервне формування та використання інвестиційних ресурсів для досягнення підприємствами оперативних і стратегічних цілей їх економічної діяльності. Розвиток інноваційно-інвестиційної діяльності готельних підприємств сприятиме зміцненню економіки України, зростанню її авторитету на світовому ринку туристичних послуг, зростанню добробуту громадян, збереженню історико-культурного спадку, підйому духовного потенціалу суспільства.

Аналіз світового досвіду інвестування інноваційної діяльності свідчить, що основна частина інновацій створюється в підприємницьких секторах різних країнах світу, для яких властиве часте оновлення технологічних інновацій (мікро- і наноелектроніка, генна інженерія, біотехнології, інформаційні технології тощо). У цих сферах активно здійснюється організація, фінансування і комерціалізація досліджень фундаментального і прикладного характеру, проводиться розробка великих проектів, що інтегрують результати інноваційного пошуку малих наукомістких компаній, глобальне сканування нових ідей і ринків, організація виробничого процесу в [1, с. 122].

Сьогодні в Україні індустрія гостинності розвинена не належним чином. Рівень обслуговування туристів на підприємствах готельного господарства не відповідає світовому рівню, тому вони потребують значного оновлення надаваних послуг. Вирішальну роль у забезпеченні

ефективної діяльності готельного підприємства відіграють інновації. В умовах підвищеного попиту на послуги розміщення для різних категорій туристів зростає потреба в дослідженні організації інноваційних процесів на самому підприємстві, а також впровадженні інвестиційних проектів у готелях різної категорії, формування й використання інвестиційних ресурсів.

В умовах глобалізації дослідження інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств готельного господарства в Україні дозволяє виділити як чинники, що перешкоджають їх функціонуванню, так і заходи, необхідні для забезпечення ефективного розвитку інноваційно-інвестиційної діяльності закладів розміщення (табл.).

Таблиця

Заходи для покращення інноваційно-інвестиційної діяльності закладів готельного господарства України

Фактори, що перешкоджають розвитку інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств готельного господарства	Заходи, що забезпечать ефективний розвиток інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств готельного господарства
1	2
Відсутність досліджень інноваційного розвитку готельних підприємств, недостатнє вивчення процесів інвестування інновацій у системі засобів розміщення	Розвиток наукових досліджень у напрямку інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств готельного господарства
Облік інновацій на підприємствах готельного господарства відсутній	Включення закладів розміщення до переліку підприємств, які мають звітувати про стан інноваційної діяльності
Мінливість нормативно-правової бази у сфері інвестування, недосконала система оподаткування для інвесторів в Україні	Надання готельним інноваціям офіційного існування та, як наслідок, визнання їх суспільством
Нестабільність економічної та політичної ситуації в країні	Сприяння суб'єктам інвестиційної діяльності, створення сприятливих умов залучення капіталу

Продовження табл.

1	2
Несприятливий інвестиційний клімат	Формування сприятливого іміджу регіонів у сфері надання готельних послуг
Відсутність державного регулювання інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств готельного господарства, скасування Концепції Державної цільової програми розвитку туризму та курортів на період до 2022 року	Обрання курсу на всебічну стабілізацію та відновлення готельної бази країни завдяки впровадженню спеціальної державної цільової програми розвитку засобів розміщення та здійснення контролю за її виконанням
Несприятливий імідж у сфері надання рекреаційно-туристичних послуг, що створився через надання неякісних послуг, які не відповідають європейським стандартам та не забезпечують захист і безпеку туристів	Усунення недоліків у сфері надання готельних послуг, підвищення кваліфікації персоналу, модернізація матеріально-технічної бази закладів

Учені, які досліджують проблему інновацій у сфері гостинності, зазначають, що інновації у сфері послуг можуть бути визначені як нові концепції сервісу, нові канали зв'язку з клієнтами, нові системи розподілу і технологічні рішення, які найчастіше спільно змінюють пропозицію послуг на ринку, оновлюють функції фірми і вимагають структурно нових організаційних, технологічних і людських можливостей [2]. В індустрії гостинності інновації важливо розглядати ширше, ніж суто технологічні нововведення, і враховувати, що вони можуть виявлятися насамперед як комплекс взаємозв'язків між складовими елементами туристичної системи (готельні підприємства, підприємства ресторанного господарства, заклади розваг, транспортне обслуговування та інформація) [3, с. 312].

Отже, основними етапами розвитку інноваційних процесів у сфері готельного господарства пропонуємо вважати такі: поліпшення підготовки співробітників готельних підприємств (за допомогою навчання на підприємстві, наймання персоналу, освоєння «неявних знань» і неформального навчання у процесі роботи); розширення пропозиції додаткових послуг; застосування нових маркетингових методів у просуванні готельного продукту; використання нових інноваційних форм

організації роботи готельного підприємства (знаходити можливості комерціалізації результатів фундаментальних і стратегічних досліджень, використовувати власний потенціал у галузі дизайну та розробок); створення сприятливих умов для залучення вітчизняних та іноземних інвестицій у галузь готельного господарства; упровадження передових методів управління і міжнародної практики ведення бізнесу на підприємствах готельного господарства.

Таким чином, сучасна готельна індустрія – це галузь із високим рівнем конкуренції на ринку готельних послуг, у зв'язку з чим керівництво готелів змушене шукати нові методи і засоби виробництва послуг завдяки впровадженню інновацій та створювати таку стратегію діяльності, яка б допомогла залучити та утримати клієнта.

Список джерел інформації

1. Іжевський В. В. Економічна суть інновації та інноваційної діяльності підприємств / В. В. Іжевський // Науковий вісник. Нац. лісотех. ун-ту України. – 2010. – № 20.3. – С. 121–127.

2. Михайліченко Г. І. Інноваційний розвиток туризму : монографія / Г. І. Михайліченко. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. – 608 с.

3. Стратегічний розвиток туристичного бізнесу: монографія / [Т. І. Ткаченко, С. В. Мельниченко, М. Г. Бойко та ін.]; за заг. ред. А. А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 596 с.

Т.Б. Кушнір, канд. екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

РОЗВИТОК СУБ'ЄКТІВ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ СПОЖИВЧОГО РИНКУ В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА

Тривалий процес дестабілізації економіки і несприятливий підприємницький клімат обумовлюють і ускладнюють умови розвитку споживчого ринку. Трагічні події останнього року кардинальним чином вплинули на споживчий ринок, витягуючи на поверхню всі перекоси, які таїлися у його глибині. Позитивний ззовні, зі зростаючими показниками кількісних обсягів товарообороту, рівня насиченості товарами, посиленням конкуренції серед торговельних посередників та поліпшенням рівня обслуговування споживачів, внутрішньо споживчий ринок потерпає низку порушень та недоліків. До останніх відносять наявність: правових прогалин розвитку торговельної інфраструктури, неорганізованої (стихійної) торгівлі, територіальних диспропорцій поміж містом та селом, центрами по відношенню до регіонів, грошовими доходами і споживчими витратами

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Черевко А.И., Михайлов В.М., Яцун Л.Н., Михайлова Е.В. О роли научных разработок в стратегическом развитии сферы питания.....	I
Фошан А.Л. Роль международного сотрудничества в инновационном развитии университета	XII
Малюк Л.П., Варипаєв О.М. Сервісологія як комплексна парадигма дослідження новітніх технологій у сфері послуг	XV
Чорна М.В., Дядюк М.А. Перспективи розвитку підприємницької діяльності у сфері ресторанного бізнесу в умовах євроінтеграції.....	XVIII
Яцун Л.М. Традиції та інновації харчування туристів.....	XXIII

Секція 1. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ ТА ТУРИЗМУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Абенова Е.А. Новые тенденции ресторанного бизнеса и факторы, повышающие его конкурентоспособность.....	3
Балацька Н.Ю. Дослідження сучасного стану індустрії гостинності та туризму в Україні	7
Брикова Т.М. Пріоритетні напрями розвитку готельного бізнесу	10
Глушко В.О. Суть поняття «гастрономічний туризм»	13
Глушко В.О. Ефективність менеджменту на підприємствах готельного господарства	15
Грінько А.П., Левіна А.Ю. Сучасний стан і тенденції розвитку підприємств ресторанного господарства	17
Давидова О.Ю. Міжнародні стандарти та сертифікація – найважливіші механізми управління якістю послуг готельної індустрії	20
Дидманідзе Ібраїм, Кахіяні Григол, Дидманідзе Дидар. Компьютерные технологии и рынок туристского бизнеса.....	23

Каленік К.В. Функціонування ринку ресторанних послуг в Україні в сучасних умовах.....	25
Капліна Т.В., Столярчук В.М., Капліна А.С. Використання системного підходу під час дослідження засобів розміщення.....	29
Коваль О.А. Сучасні громадські центри – багатофункціональні комплекси.....	33
Кононенко Т.П., Полстяна Н.В. Навчання персоналу на підприємствах індустрії гостинності.....	39
Краснокутська Ю.В. Напрями підвищення ефективності внутрішнього туризму регіону.....	42
Любчук О.К., Ярченко Ю.В. Проблеми розвитку туризму в Приазов'ї (Донецька область).....	44
Малюк Л.П., Варипасва Л.М. Інноваційні напрями у сфері гостинності.....	46
Малюк Л.П., Лещотна Т.О. Сучасні тенденції та перспективи розвитку ресторанного бізнесу в місті Харкові ...	48
Михайленко Т.А. Приоритетные направления туризма в Казахстане.....	50
Оболенцева Л.В. Моніторинг туристичного іміджу Харківського регіону.....	55
Пересічна С.М., Беляк А.О. Сучасний стан індустрії туризму в Києві.....	57
Полстяна Н.В., Кононенко Т.П. Ключові аспекти стратегії розвитку туризму в Україні.....	62
Рогова Н.В., Рибаківа С.С. Сучасні технології обслуговування на підприємствах ресторанного господарства.....	65
Терешкін О.Г. Дизайн-мислення під час проектування закладів гостинності.....	68
Терешкін О.Г., Горстков Д.В., Дмитревський Д.В. Інноваційні рішення технічної модернізації як пріоритетний напрям розвитку готельно-ресторанного бізнесу.....	70
Чехова Н.С., Зайченко Ю.В. Особливості організації кейтерингу в закладах ресторанного господарства в місті Кривому Розі.....	73
Чехова Н.С., Іващук І.В. Фуршет як різновид банкетів. Особливості та правила його проведення.....	75
Федак В.І. Роль якості послуг в успішності роботи закладу готельного господарства.....	76

Секція 2. ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

Андрєєва С.С., Колеснікова М.Б. Перспективи використання крохмалю серії Emulsiform у технології термостабільних соусів емульсійного типу.....	79
Антонюк І.Ю., Медведєва А.О. Технологія молочних напоїв профілактичного призначення	82
Власенко Л.Л. Використання інформаційних технологій у ресторанному господарстві.....	87
Гніцевич В.А., Гончар Ю.М. Ферментована молочна сироватка як сировина для низьколактозних харчових продуктів	89
Гніцевич В.А., Гончар Ю.М. Низьколактозні кулінарні вироби на основі молочної сироватки	91
Гніцевич В.А., Дейниченко Л.Г. Поверхнево-активні властивості соків журавлини та калини	93
Горзей О.В., Дорохович А.М. Мафіни з начинкою дієтично-функціонального призначення	95
Гринченко Н.Г., Тютюкова Д.О., Листопад А.П. Сучасні тенденції в технології кулінарної продукції на основі сиру кисломолочного	99
Дудкіна О.О., Гавриш А.В., Неміріч О.В. Шляхи підвищення харчової цінності гарячих солодких страв	103
Душенюк Д.К., Бідок Д.О., Перцевой Ф.В. Вивчення впливу технологічних факторів на ефективну в'язкість розчинів фурцеларану.....	105
Зуйко В.І., Сильчук Т.А. Особливості вдосконалення технології житньо-пшеничного хліба для закладів ресторанного господарства та міні-підприємств.....	110
Капліна Т.В., Столярчук В.М., Дудник С.О. Функціонально-технологічна роль рецептурних складових технології кексов на хімічних розпушувачах і підвищення їх харчової цінності за рахунок нетрадиційної рослинної сировини	113
Кирніс Н.І. Кейтеринг – інноваційна форма обслуговування	118
Кондратюк Н.В., Пивоваров Є.П. Харчові уронатні гідрогелі як основа стратегії здорового харчування в закладах ресторанного господарства.....	120

Крамаренко Д.П., Гіренко Н.І., Дуб В.В. Дослідження впливу гідролізату рибного колагену на жируотримувальну здатність модельної фаршевої системи.....	122
Лаленко Т.В., Корецька І.Л. Перспективні технології створення низькокалорійних соусів	124
Литвиненко Т.Є. Тенденції дизайну основного виробництва в закладах ресторанного господарства.....	126
Михайлов В.М., Бабкіна І.В., Козін С.М. Апарати для виробництва формованих виробів із тваринної сировини	128
Могутова В.Ф., Бабенко Н.М. Дослідження споживних властивостей кисломолочних сирів для використання в закладах ресторанного господарства	132
Некlesa О.П., Коротаєва Є.О., Вовк В.С., Костигов К.В. Перспективи використання їстівного пакування харчової продукції для обслуговування закладів ресторанного господарства різних типів.....	134
Никифоров Р.П., Чехова Н.С. Наукове обґрунтування вибору гідроколоїду в технології функціонального напівфабрикату на основі печериць	137
Омельченко С.Б., Горальчук А.Б. Перспективи використання слизових субпродуктів II категорії в технології паштетів	139
Ошипок І.М. Розвиток сфери ресторанного господарства на інноваційних засадах.....	142
Пересічний М.І., Пересічна С.М., Пересічна О.М. Світовий конгрес ВАКС: тенденції і стратегія розвитку кулінарології.....	147
Плотнікова Р.В., Гринченко Н.Г. Дослідження властивостей стабілізаційної системи в межах виробництва морозива	151
Пучканьова В.Й., Криворук В.М. Інноваційні тенденції розвитку устаткування закладів ресторанного господарства	153
Пушка О.С., Діба Я.С., Неміріч О.В., Іщенко Т.І., Гавриш А.В. Дослідження форм зв'язку води в кулінарних напівфабрикатах для перших страв.....	157
Федак Н.В., Діхтярь А.М. Обґрунтування використання олії соняшникової високоолеїнового типу в технології жировмісної продукції.....	163
Федорова Д.В. Обґрунтування параметрів обробки рибної сировини для виробництва сухих рибно-рослинних напівфабрикатів	167
Шевченко А.О., Прасол С.В. Якість продукції на основі рослинної сировини, обробленої в умовах НВЧ-поля.....	170

Янаков В.П., Ивженко А.В., Lange O. Установление процессной эффективности тестомесильных машин.....	172
---	-----

Секція 3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Андросова Т.В., Чернишова Л.О. Специфіка побудови глобального ринку туристичних послуг.....	174
Бугріменко Р.М. Інноваційний розвиток торгівлі в умовах глобалізації.....	177
Величко К.Ю., Печенка О.І. Пріоритети міграційної політики України в контексті євроінтеграції.....	179
Волосов А.М. Інноваційне середовище формування конкурентних переваг.....	181
Гросул В.А., Филипенко О.М. Цілевизначення закладов ресторанного бізнесу.....	184
Didmanidze Ibram, Megrelishvili Merab. Odessa-Batumi naval highway in the black sea region as a perspective for the tourism development.....	187
Дядюк М.А. Застосування устаткування малої потужності як засіб підвищення конкурентоспроможності та ризикостійкості малого та середнього бізнесу.....	188
Зосимова Ж.С. Основні проблеми готельного бізнесу в Україні.....	192
Козуб В.О., Бондаренко Л.М. Проблеми інноваційного розвитку підприємств готельного бізнесу в умовах глобалізації.....	196
Кушнір Т.Б. Розвиток суб'єктів торговельної інфраструктури споживчого ринку в умовах формування конкурентного середовища.....	199
Мілаш І.В. Функції системи управління витратами торговельного підприємства.....	201
Miasoid G.I. The concept of marketing 3.0 in hospitality and tourism.....	203
Нохріна Л.А. Інтеграція аспектів якості як імператив сталого розвитку дестинації.....	206
Прохорова В.В. Інноваційне управління конкурентним статусом підприємства в сучасних умовах.....	209
Смірнова П.В. Напрями підвищення конкурентоспроможності підприємств готельно-ресторанного господарства.....	211

Смольнякова Н.М. Інвестиційний клімат як передумова розвитку готельно-ресторанного господарства	213
Ткаченко О.П., Тімченко О.Д. Управління життєвим циклом туристичного продукту	216
Чорна М.В., Рєзник М.О. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємств готельно-ресторанного бізнесу на основі конкурентоспроможності	219
Шгаль Т.В., Козуб В.О. Особливості розвитку туристичної індустрії в умовах глобалізації	221

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ РЕСТОРАННОГО,
ГОТЕЛЬНОГО ТА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ
В УМОВАХ СВІТОВОЇ ІНТЕГРАЦІЇ:
ДОСЯГНЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

*Тези доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої 50-річчю заснування
Харківського державного університету
харчування та торгівлі
й 10-річчю запровадження в Україні спеціальності
«Готельно-ресторанна справа»*

21 вересня 2017 р.

Відповідальні за випуск: О.Г. Терешкін,
Н.Ю. Балацька,
М.О. Середенко
Техн. редактори: О.М. Жданович,
Н.А. Кобилко,
О.В. Щегельська
Комп'ютерна верстка С.В. Удовікова

План 2017 р., поз. 6/

Підп. до друку 06.09.17 р. Формат 60x84 1/16. Папір офсет.

Ум. друк. арк. 16,1. Тираж 100 прим.

Видавець і виготівник

Харківський державний університет харчування та торгівлі.

Вул. Клочківська, 333, Харків, 61051

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4417 від 10.10.2012 р.